

Veiligheid en weerbaarheid

Ambitie

In Wageningen is en voelt iedereen zich veilig. Veiligheid is niet alleen een taak van gemeente en politie. Veiligheid en weerbaarheid creëer je als samenleving, door op elkaar te letten en elkaar ook te durven aanspreken. De basis voor onze weerbare samenleving zijn onze maatschappelijke organisaties, buurthuizen, verenigingen en scholen. Daarnaast hebben we een sociale structuur neergelegd per wijk, waarbij we de kracht van de verschillende gemeenschappen inzetten. Veiligheid is integraal onderdeel van ons denken over ruimtelijke ordening. Dit thema is voor iedere partij belangrijk. Het beleid wordt raadsbreed vormgegeven en gedragen.

Probleemstelling

- Wageningen is een relatief veilige stad, maar het kan altijd beter. We zien dat politie en OM overbelast zijn en op sommige punten een terugtrekkende beweging maken. Dit leidt tot een verschuiving van taken richting de gemeente en vergroot de druk op gemeentelijke handhaving.
- We zien een toename aan stijging van meldingen rond onbegrepen gedrag en complexe GGZ-problematiek. Dit legt een steeds groter beslag op onze hulpdiensten. Een integrale aanpak en domeinoverstijgende samenwerking is essentieel, bijvoorbeeld tussen veiligheid, sociaal domein en GGZ. Verdere samenwerking in de regio is noodzakelijk.
- We horen uit de samenleving dat inwoners zich minder veilig voelen, maar inwoners melden incidenten niet altijd bij politie of gemeente. Ook wordt niet altijd goed teruggekoppeld wat met een melding is gedaan. Onveilig gevoel ontstaat ook door onveilige situaties in de openbare ruimte of door overlast.
- We mogen niet ontkennen dat er ook in Wageningen sprake is van discriminatie. Specifieke groepen zoals vrouwen, internationale inwoners en leden van de LHBTQ+ gemeenschap lopen meer risico en hebben hier vaker mee te maken.
- Toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en grotere risico op langdurige stroomuitval vragen om meer inzet op sociale weerbaarheid.
- We gaan in een crisissituatie uit van zelfredzaamheid van 72 uur, maar we weten dat deze zelfredzaamheid niet voor alle groepen reëel is.
- Op dit moment zijn nog geen directe en structurele middelen beschikbaar gesteld aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid.

Doelen

- De veiligheid van alle inwoners van Wageningen wordt verbeterd. Het gaat dan zowel om fysieke, als sociale als digitale veiligheid.
- Inwoners van Wageningen hebben meer vertrouwen in de Gemeente als het gaat om hun veiligheid.
- Veiligheid en weerbaarheid zijn integraal onderdeel van ons beleid.
- De integrale regionale aanpak rond mensen met onbegrepen gedrag wordt voortgezet en doorontwikkeld. We hebben hier ook extra aandacht voor inwoners met dementie.
- We zijn ons er in de beleidsvorming - en uitvoering continue van bewust dat veiligheid wordt bereikt door zowel preventie als handhaving. Daarnaast hebben we naast aandacht voor acute problematiek ook aandacht voor een aanpak op de lange termijn.
- De weerbaarheidsopgave vergt een maatschappijbrede aanpak. We betrekken maatschappelijke organisaties, inwoners en ondernemers bij de aanpak. We investeren in onze sociale gemeenschap (via verenigingen en informele verbanden) omdat we dit ook zien als noodzakelijk voor het opbouwen van een weerbare gemeenschap.
- We zetten in op het verkrijgen van extra middelen vanuit het Rijk voor het inrichten van noodsteunpunten en burgerhulpverlening.
- We gaan zorgvuldig om met individuele vrijheden en beschermen het demonstratierecht.
- We beperken de risico's bij langdurige verstoringen en crises, o.a. d.m.v. bedrijfscontinuïteitsplannen.

Concrete resultaten

- Veiligheid en weerbaarheid zijn onderwerp van brede gesprekken in de stad.
- We hebben, samen met bewoners, onveilige plekken in kaart gebracht en waar mogelijk ook direct verbeterd. Hierbij hebben we nadrukkelijk oog voor specifieke aandachtsgroepen zoals ouderen, LHBTIQ+ en vrouwen.
- We verlagen de drempel voor slachtoffers om (seksueel) geweld te melden. We zorgen voor betrouwbare opvolging van klachten en meldingen.
- We werken wijkgericht aan veiligheid. Er zijn steunpunten in de wijken ingericht waar bewoners terecht kunnen met hun vragen rond veiligheid en weerbaarheid. Er is in kaart gebracht welke maatschappelijke organisaties en verenigingen per steunpunt een rol kunnen spelen in een crisissituatie. Er vinden per steunpunt burgeroefeningen plaats. Deze oefeningen hebben niet alleen als doel om paraat te zijn bij crisissituaties, maar versterken ook de huidige sociale structuur en samenleving en bevorderen het contact tussen bewoners.
- Er zijn voldoende BOA's die niet alleen handhaven waar noodzakelijk, maar ook zichtbaar en aanspreekbaar zijn en bijdragen aan voorkomen van onveilige situaties.
- We hebben een preventieve veiligheidsaanpak, waardoor oorzaken van geweld worden tegengegaan.
- De gemeente is digitaal meer onafhankelijk en veiliger en inwoners worden door de gemeente geholpen om hun digitale weerbaarheid te versterken.
- Bij de inrichting van nieuwe wijken zijn veiligheid en weerbaarheid direct meegenomen.
- Er zijn business continuïteitsplannen en crisisplannen.